

Puzzelen

voor het Liliane Fonds

In Nederland kunnen ouders van een gehandicapt kind een beroep doen op medische en sociale hulp. In een ontwikkelingsland staan ouders en kinderen er vaak alleen voor. Libelles Wieke Biesheuvel en fotografe Monique Velzeboer zijn ambassadeurs voor het Liliane Fonds en reisden voor Libelle naar Ghana.

Het verhaal van Naomi

Osmond Annum (42) is bemiddelaar voor het Liliane Fonds en rijdt met zijn auto vol kinderen het terrein op waar het huis van de congregatie 'Handmaids of the Holy Child Jesus' staat. Het huis is kantoor, woning en toevluchtsoord tegelijk. De zusters die hier wonen, helpen kinderen met een handicap én hun ouders, die vaak even niet meer weten hoe het verder moet. Osmond draagt de kinderen naar stoelen in de schaduw. De meesten kunnen niet of moeilijk lopen. Erma verbouwt de woonkamer van de zusters tot fotostudio. Deze flexibele vrouwen vinden alles best. Buiten wachten de kinderen op hun beurt. Ik ga vast aan de slag met interviewen en Osmond zal me helpen met vertalen. Dan is er een probleem. Naomi Yaa, een breekbaar poppetje van een jaar of twaalf, kan niet lopen en is incontinent. Ze moet verschoond worden. Erma ontfermt zich over haar en Osmond gaat luiers halen. Hij had Naomi eigenlijk niet mee willen nemen, want Naomi's tante had geen luiers gekocht. Omdat ze vervolgens zo moest huilen, heeft hij haar toch meegenomen. Zou hij haar thuis gelaten hebben, dan zouden we haar nooit hebben ontmoet.

Verwondingen

Erma schrikt zich een ongeluk. Naomi's onderlijfje is bedekt met fistels en ontstoken doorligplekken. Osmond zucht: "She is my biggest problem." Hij dacht dat het ergste achter de rug was, nu haar voetjes

niet meer zwerden en ze een rolstoel had. Omdat Naomi over de grond kroop, in de sloppenwijk waar ze woont, sleepten haar voetjes over de vieze grond en haar tenen waren er zo erbarmelijk aan toe dat ze geamputeerd moesten worden. Maar Naomi heeft haar onderlichaam aan niemand durven laten zien. Als de wonden niet worden behandeld, zal ze doodgaan. We knuffelen haar en zeggen met een brok in onze keel dat het goed komt. Aan haar gezicht zien we dat ze ons vertrouwt. Osmond vertelt haar geschiedenis. Naomi's vader is onbekend, haar moeder is alcoholiste en bijna nooit thuis. Naomi slaapt bij een tante die haar gedooft en ze moet zelf maar zien hoe ze aan eten komt. Ze verkoopt kerosine langs de straat, vanuit haar rolstoel. We willen haar morgen thuis opzoeken. Ondertussen geniet Naomi van alle aandacht. Ze spreekt geen Engels, want ze is nog nooit naar school geweest. Kinderen die niet zindelijk zijn, worden daar geweigerd. Naomi verstopt haar verdiende geld voor haar moeder, bang dat die het in drank omzet. "Ik ben altijd ongerust over haar", vertelt ze me via Osmond. Dat zou andersom moeten zijn. Met een machteloos gevoel stoppen we voedsel en pakjes sap in haar tasje. Konden we maar meer doen.

Naomi zit bij de weg op ons te wachten en ze straalt, in haar paarse jurk, de haren netjes in staartjes. Ze stoot iemand aan en wijst: "Kijk! Zij komen voor mij!" We zien waar ze woont: in een kamer met tante

PUZZEL MARATHON

deel 1

Wieke:
“Zo kunt u ook
dat ene kind
laten merken:
jij bent de
moeite waard!”

1 Naomi Yaa is vijftien, maar lijkt twaalf. **2** Wieke met Naomi in haar 'winkeltje'. **3** Naomi verkoopt kerosine in oude flessen. **4** Op straat proberen veel mensen wat bij te verdienen.

vijftien jaar te zijn en niet twaalf, zoals wij dachten. Goed eten, vitamines en mineralen en medische verzorging in een veilige omgeving doen wonderen. Dokter Bijlsma constateert dat Naomi spina bifida heeft, een open rug. Ze blijkt nog wat gevoel in haar benen te hebben. Naomi zal aangepaste schoenen krijgen en uiteindelijk kan ze weer mobiel worden. Ze leert hoe ze zelf naar het toilet kan en hoe ze een katheter moet verwisselen. Nu komt dan toch school in zicht. Ze zal straks een vak kunnen leren en in haar eigen onderhoud kunnen voorzien. En tot die tijd laat het Liliane Fonds haar niet los.

Meer informatie: www.lilianefonds.nl en:
www.moniquevelzeboerfoundation.nl

Volgende week: bemiddelaar Osmond over zijn passie: werken met kinderen die een handicap hebben. Over twee weken ontmoet Wieke Sandra, de ongehuwde moeder van Elizabeth, die een handicap heeft. In de laatste week vertelt fotografe Monique Velzeboer over haar betrokkenheid bij het Liliane Fonds.

Dit doet het Liliane Fonds

Doel van het Liliane Fonds is medische en sociale revalidatie mogelijk te maken voor kinderen en jongeren met een handicap in ontwikkelingshulp. Dit gebeurt, in samenwerking met lokale bemiddelaars, door rechtstreekse, kleinschalige hulp op maat. Die kan bestaan uit medische behandelingen, operaties, hulpmiddelen, (speciaal) onderwijs, vakopleidingen en steun bij de opbouw van een zelfstandig bestaan. Een kind helpen kost gemiddeld € 131,15 per jaar.

Olympisch schaatskampioene Monique Velzeboer kwam vijftien jaar geleden tijdens een training ten val. Zij bleek een dwarslaesie te hebben, belandde in een rolstoel en werd fotografe. Monique en ik zijn ambassadeur voor het Liliane Fonds en wij reizen elk jaar samen met Erma Rotteveel, onze onmisbare artdirector, naar een ontwikkelingsland om daar kinderen met een handicap te portretteren. Dat vinden ze altijd geweldig. We maken kalenders en wenskaarten en de netto-opbrengst van die producten gaat naar het Liliane Fonds. Zo kunnen er elk jaar weer meer kinderen worden geholpen. Wij zien hoe kinderen die onder de hoede van het Liliane Fonds terecht komen, opfleuren. De zorg voor een kind met een handicap in ontwikkelingslanden is zwaar voor ouders. Waar mogelijk worden zij betrokken bij de revalidatie van hun kind. Sommige ouders geven het zelfs op en dan ben je als kind wel heel alleen. Zoals Monique altijd zegt: ik heb thuis alles, dat gun ik deze kinderen ook en daar zet ik me graag voor in! Dit jaar waren we in Ghana en de komende drie weken wil ik u in de Puzzelmarathon graag meenemen naar de kinderen, hun ouders en hulpverleners die wij hebben ontmoet. Geen kind verdient het om aan de kant te moeten blijven staan. Puzzelt u mee voor het Liliane Fonds?

en nog vier mensen. Naomi slaapt op een matje op de grond. Het steegje naar het huisje stinkt naar afval en urine. Hier heeft ze dus rondgekropen. Voor de ingang van de buurt ligt een open riool. Daar verkoopt Naomi de brandstof. Levensgevaarlijk, met al die rokende sloppenwijkbewoners. Ze zit achter een tafeltje met flessen en schenkt er via een trechter kerosine in. Ik kijk naar haar geschonden voeten, ik weet hoe haar onderlijfje eruitziet en ik schiet vol. Osmond legt een troostende arm om me heen. “Take good care of her, will you?” vraag ik hem. Het breekt ons hart om haar achter te laten in die liefdeloze omgeving.

Tóch gevoel in haar benen

Osmond is ervan overtuigd dat Naomi weg moet bij haar tante. Dokter Karel Bijlsma is een Nederlandse chirurg; hij werkt elk jaar een aantal maanden in een Ghanees ziekenhuis in Battor. Hij biedt zijn hulp aan. Osmond regelt een mevrouw die met Naomi mee kan, want in veel Afrikaanse ziekenhuizen is het normaal dat familie je verzorgt en niemand wil mee. Naomi is ondervoed en verwaarloosd. Ze blijkt